

عنوان

قانون بیمه بیکاری مصوب ۲۴/۰۳/۱۳۶۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی

برای دسترسی به کلیه قوانین و مقررات، آموزش ها و مقالات تخصصی قانون کار

در سایت اینترنتی کارتابان

اینجا کلیک کنید

ماده ۱ (منسوخه ۲۰/۰۷/۱۴۰۲) - کلیه مشمولین قانون تامین اجتماعی (کارفرمایان، کارگران، کارگاه‌ها، موسسات تولیدی، خدماتی، صنعتی و کشاورزی) که به هر نحو از امکانات دولتی مثل ارز، انرژی، مواد اولیه و اعتبارات بانکی استفاده می‌نمایند مکلف به اجرای این قانون می‌باشند.

تبصره - گروه‌های زیر از شمول مقررات این قانون مستثنی می‌باشند:

۱- بازنشستگان و ازکارافتادگان کلی

۲- صاحبان حرف و مشاغل آزاد

۳- اتباع خارجی

ماده ۲ - بیکار از نظر این قانون فردی است که مشمول این قانون بوده و بدون میل و اراده بیکار شده و آماده کار باشد.

تبصره ۱ - آن دسته از بیمه‌شدگانی که به علت تغییرات ساختار اقتصادی واحد مربوطه به تشخیص شورای عالی کار بیکار موقت شناخته شوند نیز مشمول مقررات این قانون خواهند بود.

تبصره ۲ (منسوخه ۲۰/۰۷/۱۴۰۲) - کارگران فصلی اعم از مشمولین قانون کار و قانون کار کشاورزی و آن دسته از کارگرانی که تحت هر عنوان از محل اعتبارات بودجه عمومی دستمزد یا حقوق دریافت می‌دارند (به استثنای کارکنان صنایع و کارخانجات و کارگاه‌ها که مشمول ماده ۲ خواهند بود) با تصویب هیات وزیران به تدریج مشمول این قانون خواهد بود.

ماده ۳ - بیمه بیکاری بعنوان یکی از حمایت‌های تامین اجتماعی است و سازمان تامین اجتماعی مکلف است با دریافت حق بیمه مقرر به بیمه‌شدگانی که طبق مقررات این قانون بیکار می‌شوند مقرری ایام بیکاری پرداخت نماید.

ماده ۴ - بیمه‌شده با معرفی کتبی کمیته‌ای مرکب از کارفرما و شورای اسلامی کار مبنی بر بیکاری و تایید وزارت کار و امور اجتماعی از مزایای این قانون منتفع خواهد شد. در مورد بیکاران موقت در صورت استفاده از مقرری بیمه بیکاری مزایای وی از لحاظ مقررات قانون کار و همچنین تامین اجتماعی محفوظ خواهد بود مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری جز سوابق کار نامبرده محسوب خواهد شد.

تبصره ۱ - بیکاران مشمول این قانون کما فی‌السابق کلیه حقوق و مزایا و خسارات مربوطه (موضوع قانون کار) را دریافت خواهند نمود.

تبصره ۲ - در آن دسته از واحدهای مشمول این قانون که شورای اسلامی کار تشکیل نشده باشد معرفی‌نامه انجمن صنفی یا نماینده قانونی کارگر در حکم نظر شورای اسلامی کار می‌باشد.

ماده ۵ - حق بیمه بیکاری به میزان ۳٪ مزد بیمه‌شده می‌باشد که کلاً توسط کارفرما تامین و پرداخت خواهد شد.

تبصره ۱ - مزد بیمه‌شده و نحوه تشخیص و تعیین حق بیمه بیکاری، چگونگی وصول آن، تکلیف بیمه‌شده و کارفرما و همچنین نحوه رسیدگی به اعتراض و سایر مقررات مربوطه در این مورد بر اساس ضوابطی است که برای حق بیمه سایر حمایت‌های تامین اجتماعی در قانون و مقررات تامین اجتماعی پیش‌بینی شده است.

تبصره ۲- مابه ازای سهم دولت موضوع ماده ۲۸ قانون تامین اجتماعی در مدت اجرای قانون برای بیمه‌شدگان بیکار کماکان بایستی بر اساس آخرین حقوق و مزایای بیکاران محاسبه و در حساب بدهکاری دولت منظور و مکلف است حداکثر دو سال بعد از اجرای آزمایشی به حساب صندوق بیمه بیکاری پرداخت نماید.

تبصره ۳- کارفرما موظف است قبل از بیکار شدن بیمه‌شده حداقل ۶ ماه حق بیمه بیکاری را پرداخت نموده باشد کسری مدت پرداخت حق بیمه بیکاری مربوط به کارگرانی که از تاریخ تصویب قانون بیکاری و سابقه حق بیمه بیکاری آنان کمتر از ۶ ماه می‌باشد بطور یکجا محاسبه که می‌بایستی توسط کارفرمایان پرداخت گردد.

ماده ۶- بیمه‌شدگان بیکار در صورت احراز شرایط زیر استحقاق دریافت مقرری ایام بیکاری را خواهند داشت.

الف - بیمه‌شده قبل از بیکار شدن حداقل ۶ ماه سابقه پرداخت حق بیمه را داشته باشد.

ب - بیمه‌شده مکلف است ظرف ۱۵ روز از تاریخ بیکاری با اعلام مراتب بیکاری به واحدهای کار و امور اجتماعی آمادگی خود را برای اشتغال به کار تخصصی و یا مشابه آن اطلاع دهد.

ج - بیمه‌شده بیکار در صورت لزوم در دوره‌های کارآموزی و سوادآموزی که توسط واحد کار و امور اجتماعی و نهضت سوادآموزی تعیین می‌شود شرکت نموده و هر دو ماه یکبار گواهی لازم در این مورد را به شعب تامین اجتماعی تسلیم نماید.

تبصره ۱- تاریخ استفاده از مزایای بیمه بیکاری از ۰۱/۰۱/۱۳۶۵ تعیین می‌گردد. نحوه شمول بیکاران واجد شرایط سال ۶۵ بشرح زیر است:

آن دسته از کارگرانی که در طول سال ۶۵ نزد سازمان تامین اجتماعی بیمه بوده‌اند و شخصا بر خلاف میل و اراده خود بیکار شده و در واحدهای کار و امور اجتماعی طرح شکایت نموده‌اند با رعایت بند ج این ماده مشمول خواهند بود.

تبصره ۲- کارگرانی که در زمان دریافت مستمری بیکاری به شغل یا مشاغل گمارده شوند که میزان حقوق و مزایای آن از مستمری بیکاری کمتر باشد مابه‌التفاوت دریافتی بیمه‌شده از صندوق بیمه بیکاری پرداخت خواهد شد.

تبصره ۳ (منسوخه ۰۵/۰۸/۱۳۹۹) - ایامی که بیمه‌شده در زمان اشتغال غرامت دستمزد ایام بیماری یا بارداری دریافت می‌دارد در حکم سوابق پرداخت حق بیمه بیکاری خواهد بود.

تبصره ۴- مدت دریافت مقرری بیمه بیکاری جز سوابق بیمه‌شده از نظر بازنشستگی از کارافتادگی و فوت محسوب خواهد شد.

تبصره ۵- مبنای محاسبه برای حمایت‌های موضوع این قانون آخرین زمان اشتغال بیمه‌شدگان خواهد شد.

ماده ۷- مدت پرداخت مقرری ایام بیکاران و میزان آن بشرح زیر می‌باشد:

الف - مدت پرداخت مقرری از زمان برخورداری از مزایای بیمه بیکاری برای بیمه‌شدگان متاهل ۲ سال و مجرد یکسال خواهد بود که در صورت اشتغال مجدد مقرری بیمه بیکاری قطع می‌گردد و در صورت تکرار بیکاری غیرارادی به تایید وزارت کار و امور اجتماعی مجدداً مقرری بیمه بیکاری برقرار خواهد شد.

ب - مقرری ایام بیکاری از روز اول بیکاری به میزان حداقل حقوقی که از طرف شورای عالی کار تعیین شده است پرداخت می‌گردد. به مقرری افراد متاهل تا چهار نفر از عائله تحت تکفل به نسبت هر یک از افراد به میزان ۲۰ درصد حداقل دستمزد تعیین شده برای افراد مجرد به مقرری افزوده خواهد شد.

تبصره ۱- عائله تحت تکفل موضوع این ماده همان افرادی هستند که در ماده ۵۸ قانون تامین اجتماعی مشخص شده‌اند.

تبصره ۲ (منسوخه ۰۵/۰۸/۱۳۹۹)- بیمه‌شده بیکار و افراد تحت تکفل، در مدت دریافت مقرری ایام بیکاری به طور رایگان از خدمات درمانی موضوع بند الف و بند ب ماده ۳ قانون تامین اجتماعی استفاده خواهند کرد.

تبصره ۳- مقرری ایام بیکاری مانند سایر مستمری‌های تامین اجتماعی از پرداخت هرگونه مالیات معاف خواهد بود.

ماده ۸- در موارد زیر مقرری ایام بیکاری قطع خواهد شد.

الف - زمانی که بیمه‌شده مجدداً اشتغال بکار یابد.

ب - بنا به اعلام واحد کار و امور اجتماعی محل و یا نهضت سوادآموزی بیمه‌شده بیکار بدون عذر موجه از شرکت در دوره‌های کارآموزی و یا سوادآموزی خودداری نماید.

ج - بیمه‌شده بیکار از قبول شغل تخصصی خود و یا شغل مشابه پیشنهادی خودداری ورزد.

د - بیمه‌شده بیکار ضمن دریافت مقرری مزد ایام بیکاری مشمول استفاده از مستمری بازنشستگی و یا از کارافتادگی شود.

ه - بیمه‌شده به نحوی از انحا با دریافت مزد ایام بلا تکلیفی به کار مربوطه اعاده گردد.

تبصره ۱- در صورتیکه پس از پرداخت مقرری ایام بیکاری محرز شود که بیکاری بیمه‌شده ناشی از میل و اراده او بوده است کارگر موظف به استرداد وجوه دریافتی به سازمان خواهد بود و مشمولین بند (ه) این ماده مکلف به بازپرداخت سهم بیمه بیکاری به سازمان تامین اجتماعی خواهند بود.

تبصره ۲- چنانچه بیمه‌شده بیکار اشتغال مجدد خود را مکتوم داشته و مقرری ایام بیکاری را دریافت کرده باشد، ملزم به بازپرداخت مقرری دریافتی از تاریخ اشتغال خواهد بود.

تبصره ۳- دریافت کمک هزینه حین کارآموزی مانع استفاده از مقرری ایام بیکاری نخواهد بود.

ماده ۹- کارفرمایان، شوراهای اسلامی و یا نمایندگان کارگران موظفند ضمن هماهنگی با یکدیگر فهرست محل‌های خالی شغل را که ایجاد می‌شود به مراکز خدمات اشتغال محل اعلام نمایند محل‌های شغلی مذکور منحصرأ توسط مراکز خدمات اشتغال و با معرفی بیکاران تامین می‌گردد.

تبصره ۱- دولت مکلف است هر ساله از طریق سیستم بانکی و با استفاده از اعتبارات قرض‌الحسنه طرح‌های اشتغال زای مشخصی را جهت اشتغال بکار بیکاران مشمول این قانون در بودجه سالانه کشور پیش‌بینی و راساً یا از طریق شرکت‌های تعاونی و یا خصوصی و با نظارت وزارت کار و امور اجتماعی بموقع اجرا گذارد.

تبصره ۲ (منسوخه ۲۰/۰۷/۱۴۰۲)- بیکاران مشمول این قانون در اخذ پروانه‌های کسب و کار و موافقت اصولی و تاسیس واحدهای اقتصادی از وزارتخانه‌های صنعتی، کشاورزی، و خدماتی با معرفی وزارت کار و امور اجتماعی در اولویت قرار خواهند داشت.

تبصره ۳ (منسوخه ۲۰/۰۷/۱۴۰۲) - سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای وزارت کار و امور اجتماعی مکلف است همزمان با اجرای قانون بیمه بیکاری آموزش مهارت‌های مورد نیاز بازار کار و نیز بازآموزی و تجدید مهارت کارگران تحت پوشش بیمه بیکاری موضوع بند ج ماده ۶ این قانون را در مراکز آموزش فنی و حرفه‌ای و در مراکز آموزش جوار کارخانجات فراهم نماید.

تبصره ۴ - نهضت سوادآموزی مکلف است با همکاری کارفرمایان و وزارتخانه‌های مربوط نسبت به تشکیل کلاس‌های سوادآموزی برای آن دسته از بی‌سوادان مشمول این قانون اقدام نماید.

ماده ۱۰ - وزارت کار و امور اجتماعی مکلف است ظرف ۶ ماه برای کلیه مشمولین قانون کار شناسنامه کار حاوی وضعیت اشتغال و بیکاری و نوع مهارت و سایر مشخصات شغلی آنان را تهیه نماید.

ماده ۱۱ - سازمان تامین اجتماعی مکلف است حساب‌های درآمد حق بیمه بیکاری و پرداخت مقرری ایام بیکاری موضوع این قانون را جداگانه نگهداری و در صورت‌های مالی خود منعکس نماید و گزارش عملکرد مالی خود را هر ۶ ماه یکبار به شورای عالی کار شورای عالی تامین اجتماعی و کمیسیون کار و امور اجتماعی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ماده ۱۲ - مدت اجرای این قانون سه سال به‌طور آزمایشی بوده و سازمان مکلف است که هزینه‌های موضوع این قانون را منحصر از محل درآمدهای ناشی از آن تامین نماید.

در پایان دوره آزمایشی مازاد عملیات مالی ناشی از اجرای این قانون در صورت تایید ادامه اجرای آن به حساب ذخیره صندوق بیمه بیکاری منظور و در صورت کسری تا مبلغ ۳۰ میلیارد ریال از محل ذخیره سازمان تامین اجتماعی به حساب بیمه بیکاری مذکور واریز و مازاد بر آن به حساب دولت منظور خواهد شد.

ماده ۱۳ - وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تامین اجتماعی مجری این قانون خواهند بود.

ماده ۱۴ - سازمان تامین اجتماعی و وزارت کار و امور اجتماعی موظفند گزارش عملکرد اجرای این قانون را شش ماه قبل از پایان دوره آزمایشی با نتیجه تجربیات حاصله و گزارش عملکرد و عنداللزوم تجدیدنظر در میزان حق بیمه موضوع ماده ۵ این قانون را جهت اجرای دائم آن به هیات دولت برای بررسی و تقدیم به مجلس شورای اسلامی تسلیم نمایند.

ماده ۱۵ - آیین‌نامه اجرایی این قانون ظرف یک ماه توسط وزارت کار و امور اجتماعی و سازمان تامین اجتماعی تهیه و به تصویب هیات وزیران خواهد رسید.

قانون فوق مشتمل بر پانزده ماده و بیست و چهار تبصره در جلسه روز یکشنبه بیست و چهارم خرداد ماه یکهزار و سیصد و شصت و شش مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ دوم تیر ماه یکهزار و سیصد و شصت و شش به تایید شورای نگهبان رسیده است.

اکبر هاشمی

رئیس مجلس شورای اسلامی